

Møde i Uddannelsesudvalget – Læreruddannelsen i VIA

Mødested

ZOOM-møde

Mødetidspunkt

25. maj 2021
Kl. 13.30-16.00

Deltagere

Thomas Born Smidt, Silkeborg Kommune
Stefan Møller Christiansen, Børn & Unge Aarhus Kommune
Rektor Peter Damgaard Lunde, Holstebro Gymnasium og HF
Lektor, Ph.d. Frans Ørsted Andersen, Institut for Uddannelse og Pædagogik
Instituttleder NN, Syddansk Universitet
Pædagogisk leder Claus Grambo Larsen, næstformand Aarhus Skolelederforening
Skoleleder Peter Nellemann, formand Randers Skolelederforening
Direktør Susanne Ebdrup, Børn & Unge, Holstebro Kommune
Lærer Frederik Røgen Noesgaard, Danmarks Lærerforening
Næstformand Søren Hesthaven Hansen, Danmarks Lærerforening
Underviser Sidse Hølvig Mikkelsen, Læreruddannelsen Skive
Underviser Michael Vogt, Læreruddannelsen Aarhus
Studerende Lea Fredslund Poulsen Læreruddannelsen Silkeborg
Studerende Lise Kruchov Rachlitz, Læreruddannelsen i Skive
Studerende David Bødker Ipsen, Læreruddannelsen Nørre Nisum
Studerende Kathrine Bachmann Salling, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder Britta Riishede, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder Lars Ustrup, Læreruddannelsen Silkeborg
Uddannelsesleder Majbritt Breum Nielsen, Læreruddannelsen og hf Nørre Nisum
Uddannelsesleder Lise Nygaard Markussen, Læreruddannelsen Skive
Uddannelsesleder Liza Riis Lange, EVU/CFU
Uddannelsesdekan Poul Erik Philipsen, EVU

Elsebeth Jensen
Henning Westphael

Afbud

Britta Riishede, Frans Ørsted Andersen, Claus Grambo Larsen, David Bødker Ipsen, Liza Riis Lange, Lea Fredslund Poulsen, Lise Kruchov Rachlitz.

DAGSORDEN

Mødeleder:

Stefan Møller

Referent:

Henning Westphael

Dato: 25.05.2021

J.nr.: **U0110-7-3-5-19**

Ref.: HEWE

1/8

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og kort opfølgning på referat
2. Orientering v/ udvalgets medlemmer
3. Udvikling af LU på nationalt plan og lokalt

4. Dimittendprofilen for lærerstuderende uddannet i VIA.
5. VIA's Vision og strategi
6. Mulighed for oprettelsen af et aftagerpanel for Læreruddannelsen i VIA.
7. Efterårets møder
8. Evt.

13:30-13:35

Punkt 1 – Godkendelse af dagsorden og kort opfølgning på referat

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Bilag 1 - Referat Uddannelsesudvalgsmøde 17/11-2020

Sagsfremstilling

Dagsorden ønskes godkendt.

Velkommen til de nye - en kort præsentationsrunde.

Referat

Der blev sagt goddag og velkommen til de nye medlemmer af udvalget: Lise Markussen, Søren Hesthaven Hansen og Michael Vogt.

13:35 – 13.45

Punkt 2 – Orientering v/ udvalgets medlemmer

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Kort orientering v/ udvalgets medlemmer herunder om den aktuelle debat vedr. mere dannelse i læreruddannelsen, læreruddannelse på professionshøjskolerne m.m.

Indstilling

Orienteringerne tages til efterretning.

Referat

Poul Erik Philipsen: Der er sket en omorganisering af Efter-videreuddannelsesområdet (EVU), herunder at perspektiver fra EVU-området skal behandles i uddannelsesudvalgene hørende til de respektive grunduddannelser, hvilket er sket her. Samtidig bliver der også et tættere samarbejde mellem EVU og CFU blandt andet i forbindelse med at der hjemtages flere store projekter under CFU. Samtidig bliver dette også mit sidste møde her, da jeg skifter til en anden stilling efter sommerferien. Liza Riis Lange overtager efter mig.

Stefan Møller Christiansen: Der arbejdes intensivt med at udvikle kvalitetsopfølgningen i Århus Kommune. Der arbejdes hen i mod mindre omfangsrige kvalitetsrapporter. Man laver et nyt setup med datapakker, der indsamles i ledelseskæden, men fokus på værdi for den enkelte borger. Dette udspringer af en ny forståelsesramme, der kaldes Århus kompasset. Institutionerne udvælger temaer og indsamler data på baggrund af deres perspektiv på øget værdi og disse datapakker danner baggrund for halvårlige samtaler således kvalitetsarbejdet kommer tættere på de enkelte institutioner.

13.45-14.20

Punkt 3 – Udvikling af LU på nationalt plan og lokalt

Sagsansvarlig: EJ

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

EJ orienterer om status i processen med fokus på de foreløbige overvejelser om praktik. Måske vil praktiken i højere grad fremover blive tænkt som integreret i fag og Lærerens Grundfaglighed, ligesom der måske bliver både mere udstrakt praktik de første år og perioder med blokpraktik.

Den integrerede praktik er blandt andet inspireret af den finske Læreruddannelsen. Frans Ørsted giver et kort oplæg herom.

Med baggrund i de to oplæg drøftes i grupper (15 min) fordele og ulemper – samt hvad det kommer til at kræve af henholdsvis underviserne på campus og lærerne i skolen, hvis sådanne tanker realiseres.

Indstilling

Orienteringen tages til efterretning og kort referat af gruppedrøftelserne sendes til hewe@via.dk

Referat

Elsebeths slides medsendes referatet.

EJ: Et at de overordnede temaer der arbejdes på i revisionen af læreruddannelsen er en styrket praktik og praksissamarbejde. I arbejdsgruppen indenfor dette område fik man et opdrag fra rektorkollegiet om at beskrive tre scenarier:

- 1) Scenarie med ekstra 10 ects, dvs. 40 ects praktik i læreruddannelsen.
- 2) Scenarie med mere end 10 ects, dvs. 20/30 ects, hvor de ekstra ects. erstatter andre faglige elementer i læreruddannelsen.
- 3) Scenarie med en 4+model med et induktion-forløb efter endt uddannelse. Dele af styrkelsen af praksis ligger i forlængelse af den 4-årige læreruddannelse.

Efterfølgende har rektorkollegiet valgt at man skal arbejde videre med scenarie 1 og 3.

I oplægget beskrives en række punkter, som man forslår skal have større opmærksomhed:

- Øget samarbejde mellem læreruddannelsen og skolerne. Både i forhold til praktik og forskellige former for praksissamarbejde.
- Større vekselvirkning mellem, at de studerende er på uddannelsesstedet og på skolerne.
- Bedre progression undervejs i praktikken fx gennem antallet af studerende i praktikgrupperne gående fra måske fire i gruppen på første årgang til to på tredje årgang og individuel praktik på fjerde årgang. Dette kan også være ved at man på første år har en ugentlig praktikdag bevægende frem til en længerevarende blok af seks til otte ugers varighed på tredje og fjerde årgang.
- Udvikling af et sprog omkring praktikken fx at man kalder skolerne for uddannelsesskoler frem for praktikskoler og skoleforlagt undervisning frem for praktik. Det er for at tydeliggøre en tættere sammenhæng mellem undervisningen på uddannelsesstedet og i praksis.

Samtidig arbejdes der med en integreret praktik forstået sådan, at praktikken kommer ind som en del af hhv. undervisningsfagene og lærerens grundfaglighed for også på denne måde at skærpe sammenhængen mellem læreruddannelsen og praksisfeltet.

Oplægget blev drøftet i plenum.

Thomas Born Smidt: Det er spændende betragtninger på praktikken. Jeg kan godt lide tanken om at det nærmest er en aktionslæringstilgang på første år og i det hele taget den laboratorietilgang i den første del af uddannelsen samtidig med, at der så er den nødvendige fordybelse og kontinuitet på anden del. Der er bestemt behov for den ekstra tid i praksis for de studerende. Godt at man ser på, hvad der kan fyldes på efterfølgende læreruddannelsen.

Peter Nellemann: Det lyder spændende, men der er ingen tvivl om, at som det er beskrevet der kommer det til at fylde mere for lærerne på skolen. Er der gjort nogle tanker om deres nye rolle i forhold til uddannelse og ekstra ressourcer?

Søren Hesthaven Hansen: Spændende med den ændrede sprogbrug og at man nu har et fokus på, at man ikke er færdig med at udvikle sig som lærer blot fordi man er færdig på læreruddannelsen. Prøverummet - og muligheden for at øve sig er godt.

EJ: Vi gør opmærksom på, at et samarbejde kræver flere ressourcer. Dette udvidede samarbejde koster mere tid for de involverede og det siger vi som en del af det vi præsenterer. Men i sidste ende skal det jo forhandles et andet sted. Samtidig ser vi det tættere samarbejde som kompetenceudvikling både for skolerne og for læreruddannerne. Skolerne får en tættere relation til den nyeste viden og læreruddannerne får en kontinuert relation til praksis og dermed viden om, hvad der rører sig der.

Michael Vogt: Det er spændende som underviser at få mulighed for at komme mere ud i praktikken så vi kan skabe den treklang mellem fag, LG og praksis. I de seneste år er særligt andet og tredje undervisningsfag blevet koblet fuldstændig af praktikken. Der kan godt være et problem med om skolerne kan rumme det ekstra samarbejde. Jeg hører flere steder, at skolerne føler sig overrendte i forhold til det nuværende praksis-samarbejde og at de ikke har rum til blot at undervise.

Peter Nellemann: Det er så vigtigt, at vi har studerende hos os, men vi udvider også hele tiden og der lægges hele tiden oven på. Er der også noget der skal fjernes? Der skal ikke herske tvivl om, at skolelederforeningen gerne vil have at de studerende får flere timer på læreruddannelsen generelt.

Stefan Møller Christiansen: Der er snævret lidt ind i forhold til det, vi tidligere har fået præsenteret og det er interessant. Det bliver spændende at se, hvad der sker i det videre arbejde fx med scenarie nr. 3. Det giver en større opgave for kommunerne i forhold til år 5 til 7. Der kan der også blive et økonomisk perspektiv.

Frederik Røgen Noesgaard: Super godt med denne tilgang til praktikken. Men nu kommer jeg ude vest fra og jeg kan forestille mig, at det forstærkede praktiksamarbejde bliver fokuseret omkring studiebyerne. Dvs. vi får ikke så meget gavn af fx at de studerende kommer ud på skolerne en gang om ugen.

EJ: Det er noget vi er opmærksomme på. Vi har tre perspektiver vi trykprøver vores forslag i forhold til: Kan de både implementeres på et stort og et lille sted?

Kan det gøres mere simpelt?

Giver det større råderum til de enkelte læreruddannelser?

Det skal undersøges hvordan fx Århus Kommune vil kunne håndtere 500 studerende ude i skolerne en gang om ugen. Det tænker jeg ikke umiddelbart de kan og så skal vi rykke længere ud og hvordan vil de studerende tænke om at skulle rejse efter det en gang om ugen? Osv. der er endnu mange spørgsmål, som skal besvares.

14.20-14.50

Punkt 4 – Dimittendprofilen for lærerstuderende udannet i VIA

Sagsansvarlig: EJ/ HEWE

Journalnr.:

Bilag

Bilag 4 - endelig 2021 version af dimittendprofilen.

Sagsfremstilling

På baggrund af input fra uddannelsesudvalget, studieråd, undervisere foreligger dimittendprofilen nu i vedlagte version. Der bliver desuden i regi af udviklingen af LU arbejdet med at udvikle en vejledende progression gennem uddannelsen, som følger de tre spor beskrevet i notatet om Udvikling af Læreruddannelsen. Dimittendprofilen drøftes fælles: er profilen klar og niveauet det rette? Hvordan kan/skal overvejelser om den fortsatte professionelle udvikling indgå?

Indstilling

Referat

EJs slides medsendes referatet.

HEWE: arbejdet med dimittendprofilen er nu ved at være færdig. Det har været en proces, der har strakt sig fra før pædagogisk dag 30. oktober, hvor der blev drøftet og samlet inputs til første udkast. Dette udkast blev drøftet her i uddannelsesudvalget, hvor et par af pointerne var:

- At det var høje krav at sætte til de nybagte dimittender.

- Der skulle mere fokus på at dimittenderne kommer ud og skal arbejde i et kollegialt fællesskab og ikke alene.
- De skal også kunne bidrage til professionen.

Efterfølgende blev udkastet revideret og sendt til drøftelse lokalt, hvor kommentarerne blandt andet var:

- Mange tunge begreber
- Svært læseligt selv for læreruddannere
- Genren er uklar.

På denne baggrund er det blevet revideret og dens nuværende form godkendt for nu, men med en oplevelse af, at arbejdet med den reviderede læreruddannelse har overhalet arbejdet indenom. Der er derfor planlagt første revision af dimittendprofilen i fjerde kvartal 2022, når vi er startet op med en ny læreruddannelse.

EJ: Et andet arbejde, der har været i gang i forbindelse med revisionen af læreruddannelsen, er at sikre en tydeligere progression. Det er et problem i læreruddannelsen at undervisningsfagene kan optræde både som første, andet eller tredje undervisningsfag, så det samme fag kan både blive afsluttet på anden eller tredje årgang eller startes op på anden eller tredje årgang. Så er det svært at se en progression igennem arbejdet med undervisningsfagene. Man har så i LLN med udgangspunkt i notatet *Udvikling af læreruddannelsen fra LLN* skitseret en progression ud af tre spor:

- Praktisk - pædagogisk
- Fagpersonligt
- Forskning og udvikling.

På fjerde år ser vi så et bud på en beskrivelse af, hvad man kan som dimittend. En beskrivelse, der også baserer sig på kvalifikationsrammen for videregående uddannelser. Vi har tidligere skudt noget over målet i forhold til forventningerne til vores dimittender i målsætninger og forventninger til, hvad de skal kunne.

Samtidig er det værd at bemærke, at vi også peger på behovet for en fortsat udvikling de første år i skolen. Det er ikke noget vi som sådan er blevet bedt om, da overvejelse omkring onboarding og professionel udvikling de første år at ansættelsen ligger hos UVM.

Fælles drøftelser.

Stefan Møller Christiansen: Det er interessant at kikke på årene 5 til 7 i retningen af et fælles arbejde omkring de første år som lærer. Der skal jo 10.000 timer til at blive ekspert.

Søren Hesthaven Hansen: Det glæder mig at kunne genkende lærerarbejdet i dimittendprofilen. Særligt vigtigt at fremhæve at det er et fælles arbejde man yder og at man som lærer er mere end faglærer. Der er også stort fokus på trivsel. I forhold til progressionen er det godt at have temaet omkring læreridentitet. Det er vigtigt at der ses en progression i udviklingen af det.

Peter Nellemann: Fornuftigt at lærerjobbet ikke ses som individuelt - men som en holdpræstation. Det er en ganske glimrende stykke papir. Når det tager 10 000 timer at blive ekspert kan det ikke nås på læreruddannelsen, så man skal fortsættes ude på skolen med at lærer at blive lærer.

Thomas Born Smidt: progressionstrappen gør det også mere tilgængeligt for den nye studerende, hvad det er hun skal arbejde med hen over de fire år. Det er også en beskrivelse, vi kan se os ind i kommunalt.

EJ: jeg håber, vi skal samarbejde mere med kommunerne og skolerne og i det samarbejde kan dimittendprofilen og trappen blive en fælles baggrund vi kan tale sammen ud fra. Vi bliver nødt til at udvikle sådanne papirer som støtte i samarbejdet.

Lars Ustrup: Jeg talte med en lærer, der har været lærer i 4 år og han sagde at det sværeste for ham, var at leve op til de forventninger han havde med sig fra læreruddannelsen til sin egen formåen i praksis. Men han var blevet godt hjulpet til at udvikle sig i nye retninger af gode kolleger, der hvor han blev ansat. Vi skal arbejde med, hvilke forventninger vi er med til at skabe på læreruddannelsen.

15.00-15.30

Punkt 5 – VIA's Vision og strategi

Sagsansvarlig: EJ

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

I forlængelse af vedtagelsen af Vision 2030 arbejder VIA i 2021 på at udarbejde Strategi 2021-2024.

Mens visionen sætter en række langsigtede pejlemærker for VIAs udvikling, vil Strategi 2021-2024 være en beskrivelse af en række mere konkrete, handlingsanvisende prioriteter, der sætter fokus på, hvad hele VIA som organisation skal prioritere at gøre for at lykkes med at realisere Vision 2030.

På dette møde lægges der op til, at uddannelsesudvalget gennem drøftelser i grupper (10 - 15 minutter) bidrager med input til formuleringen af VIAs fælles strategi. Referatet af dagens drøftelse bliver uddannelsesudvalgets input og vil indgå i en fælles pulje af input, som VIA's ledelse (bestyrelse, direktion, uddannelsesdekaner, chefer og ledere) vil udarbejde strategien på baggrund af.

Indstilling

Uddannelsesudvalget giver input til Strategi 2021-2024, således at udvalgets anbefalinger kan formidles videre til VIA ledelse.

Referat

Slides bliver sendt med referatet ud.

1. EJ giver en kort indflyvning til arbejdet med strategien 2021-2024 i VIA og følgende fire spørgsmål blev drøftet i grupper:
Fælles læsning af Vision 2030: Hvilke ambitioner får I øje på i visionen?
2. **Udfordringer og tendenser:**
 1. Hvad er de største udfordringer på jeres fagområde, der kalder på at blive adresseret af VIA, de kommende fire år?
 2. Hvilke nye tendenser (fx nye kompetencebehov, nye politiske dagsordener, nye tilgange til opgaveløsning) på jeres fagområde kalder på strategiske svar fra VIA?
3. **Input til VIAs fælles strategiske prioriteter de kommende år:**
 1. På hvilke områder skal VIA særligt flytte sig i årene 2021-2024, hvis VIA skal lykkes med at realisere Vision 2030?
4. **Opsamling:** Udpeg tre-fire områder som VIA (ifølge jer) skal prioritere at forholde sig til i sin kommende strategi

Opsamling fra gruppedrøftelserne:

Gruppe 1:

Vi kunne sagtens knytte an til visionen, men det er først når visionen bliver omsat til virkelighed og praksis, at det bliver interessant. Spørgsmålene 2 til 4 drøftede vi over en kam. Vi blev optaget af rekrutteringen. Læreruddannelsen skal nok til at arbejde på, at der kommer nye typer af studerende. Både ældre studerende og studerende med en anderledes baggrund end nu. Dette blandt andet pga. af de faldende ungdomsårgange. Det er vigtigt fortsat at se strategien ud fra at løfte kerneopgaven og at have fokus på ressourcerne og hvordan de fordeles. Læreruddannelsen opleves som i konstant udvikling, men det er vel også fordi den skal følge folkeskolen som også har været ramt af samme hastige udvikling.

Gruppe 2:

Vi har set på udfordringerne for læreruddannelsen. Det skal kikkes på praksissamarbejdet og praktikken, fordi de er for langt fra læreruddannelsen, som det er nu. Det begrebsapparat, der blev nævnt tidligere (under punkt 3 ref.) kræver også en anden rolle af kommunen. Der er også et problem med op til 20% der underviser i folkeskolen uden en læreruddannelse.

Gruppe 3:

Udfordringerne er blandt andet mangel på uddannede lærere nu og i fremtiden. Der er også udfordringer med at fastholde lærerne i skolerne og at få lærere med de efterpursgte fagkombinationer. Det kan være at læreruddannelsen skal til at understøtte de studerendes valg af undervisningsfag ved at dimensionere enkelte fag. Der er også ved at udvikle sig en skæv kønsfordeling. Der skal arbejdes med en ændret rekruttering. Antallet af studerende med psykiske udfordringer vokser. Nogle af dem skal måske ikke være lærere, men der er bestemt også mange af dem som vi skal støtte til at blive gode lærere. Derudover er der temaer som bæredygtighed, digitalisering, kønsidentitet og inklusion som vi skal have endnu bedre ind i uddannelsen. Hvad skal vi prioritere? Vi skal lykkes med at arbejde både med teori og praksis ind i uddannelsen.

Punkt 6 – Mulighed for oprettelsen af et aftagerpanel for Lærerruddannelsen i VIA

Sagsansvarlig: HEWE/EJ

Journalnr.:

Bilag

Bilag 6 - Forslag til oprettelse af et aftagerpanel til lærerruddannelsen

Sagsfremstilling

Der er aktuelt nogle overvejelser om at etablere et panel, der løbende kan give feedback og vejledning til lærerruddannelsen ift. en række spørgsmål. Panelet tænkes at bestå både af skolechefer, skoleledere, praktiklærere og at det skulle kunne svare på spørgsmål skriftligt, men også ind imellem gennem fokusgruppeinterviews. Temaerne kan fx være: hvilke fag, man i de næste 5 år især får brug for lærere med undervisningskompetence i, tilrettelæggelse af praktikken, behov for praktikvejlederuddannelse etc.

Indstilling

Der ønskes en tilkendegivelse om, hvor vidt i synes det er en god ide samt forslag til præcisering af kommissorium.

Referat

EJ: vi ønsker med dette initiativ om et aftagerpanel, at få en mulighed for at få løbende skriftlig feedback og svar på spørgsmål vi tumler med på lærerruddannelsen. Samtidig kunne vi spørge ud i panelet om der kunne være nogle der fra tid til anden - det behøver ikke at være de samme - vil deltage i et fokusgruppeinterview. Det er mit indtryk at fx Danmarks lærerforening har noget tilsvarende. Hvad er jeres erfaringer? Og kunne I forestille jer at det vil kunne komme til at virke? Er det kun skoleledere eller kunne det også være fx nogle praktiklærere eller lign?

Thomas Born Smidt: det er uden tvivl en god ide med inputs fra praksis, men jeg er lidt bekymret for stor-skala-modellen. Jeg tror, den vil drukne i praksis. På den anden side vil jeg kunne dagsordensætte et punkt på vores skoleledermøde, som vi har ca. en gang om måneden, hvor vi vil kunne drøfte og svare på de spørgsmål I måtte have blot 10-15 minutter og så kunne jeg have et svar til jer. Det kunne måske formaliseres igennem en partnerskabsaftale eller lign. med andre ord vil jeg foreslå, at I bruger de eksisterende strukturer.

Poul Erik Philipsen: Det skal opleves så relevant som muligt for deltagerne. Der ud over skal vi EVU - spørgsmål også drøftes i dette forum, så der kunne fint være spørgsmål med fra den side også.

EJ: Jeg er meget i tvivl om, hvad der kan lade sig gøre. Hvordan kan vi få feedbacken fra skolelederne og skolecheferne bredt set?

Thomas Born Smidt: jeg er optaget af at det ikke bliver en ekstra konstruktion. Men det vil nok være forskelligt fra kommune til kommune, hvordan man har kontakt mellem de forskellige led i organisationen. Men så skal man måske bruge det lokale kendskab til kommunerne på de forskellige uddannelsesmatrিকler. Så må man lokalt tilpasse arbejdet. Der vil man også kunne række ud til fx fem forskellige praktikvejledere.

EJ: Vi laver et forslag baseret på de lokale studieråd til drøftelse her næste gang. Mange tak for jeres inputs.

Punkt 7 – Efterårets møder

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Vi regner med at kunne afholde efterårets møder i felten, som vi tidligere har talt om, dvs. på skoler eller rundt på de forskellige læreruddannelser for at se og høre om særlige tiltag.

Referat

EJ: Vi har tidligere i udvalgte talt om, at komme på besøg forskellige steder på vores møder. Er der noget i jeres område I gerne vil vise? Vi tænker os en blanding af zoom møder og møder med lidt længere varighed, hvors vi så har tid til både at holde møde og blive præsenteret for stedet gennem et lille oplæg og en rundvisning.

Vi laver en lille seddel på det som vi sender ud her før sommerferien som I kan tage med tilbage til netværket.

15.55-16.00

Punkt 8 – Evt.

Sagsansvarlig: STMC

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Referat.

Poul Erik Philipsen takkede for samarbejdet her i udvalget her på hans sidste møde.

EJ Takkede Poul Erik for det store arbejde han har lagt i uddannelsesudvalget og ønskede han held og lykke fremad.